

Gömög

Tenisz- és
footballcikk,
turista-felszerelések,
fürdőtrikók
Kercsiknél.

Vasárnaponként megjelenő független politikai és társadalmi lap.

A rimaszombati járási magyar közművelődési választmány hivatalos közlönye.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

MASARYK-TÉR 9. SZÁM.

Lapzárta csütörtökön este. Kéziratokat vissza nem adunk.

FŐSZERKESZTŐ:

MÁRKUS LÁSZLÓ

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Egy évre 48 kor. Félévre 24 kor.
Negyedévre 12 korona, — Egyes szám ára 1 korona.

A hírlapbélyeg használatát a kassai postagazgatóság rimaszombati feladé
helyel 75,433—III—21. szám alatt engedélyezte.

Béke helyett újabb háború.

A világpolitika nagy kaleidoszkópja ismét sötétebb képeket mutat.

A múlt hetekben már világosodni kezdtek a jövőbe vetített képek és a béke közeledő reménye küldte előre a rózsaujjú hajnal pity-mallati sugarait. — Ezekről éledni kezdtek a sok szorongatásban aggodó népek, akik szeretnének már egyszer élni. Nem folytonosan ingadozó vulkáni talajt érezni a lábuk alatt, amelyre jövőt építeni nem lehet.

Vannak ugyan meglehetősen számmal olyanok is a világon, akiknek jobban tetszenek a zavaros, sötét-színű tájak, amelyek az egymás ellen törő emberek küzdelmeitől vérszínben párolognak. Ezek a zavarosban jól halászók kitünően jövedelmező befektetéseket helyezhetnek el a háboru vérbetarolt mezein. Az öldöklő, pusztító szerszámok és hadigépek gyártói vágyva vágnak arra, hogy a világ népei egymás ellen támadjanak és a vérengzés barázdáiból ők arathassák le a milliókat és milliárdokat.

Valószínűleg tesznek is ilyen irányban lépéseket és igyekeznek tőlük telhetőleg befolyásolni a világpolitika irányítóit, a diplomácia hivatásos vezetőit.

Hát most ismét az ő malmaikra kezd jobban csörgedezni a víz folyása.

Spanyolország ügye egyáltalán nem tud még a béke medrébe terelődni, akármennyire biztak is a hatalmak, Angliával élükön, a semlegességi tárgyalásokban. Az erre szolgáló bizottsági üléseken megértés helyett újra kitört a viszály: bebizonyult, hogy nemzetek és államok most sem értik meg egymást, hanem legalább is kétféle húznak, ha nem háromfelé.

Mióta a németek és olaszok ott hagyták a spanyol határok ellenőrzését és siettek őket követni a portugálok is: azóta a spanyol béke ügye távolabbi jövőbe tolódott és kilátás van arra, hogy ismét mindenki szabadon szállíthat katonát és fegyvert vagy a nemzetieknek, vagy a spanyol köztársasági kormánynak, már a szerint, amint szimpátiái és érdekei kívánják. Magát a diplomácia ügyesen szövögető nagymesterét: Angliát is avval kezdik gyanuba venni, hogy nemcsak a béke érdekli őt, hanem a spanyol hegységek rézbányái is. — Azt rebesgetik, hogy arra fordul, ahol a rézbányák területének urai találhatóak.

Hát lehetséges, hogy az okos, számító és évszázadok gyakorlatában jól kitanult nemzet, a világ népeinek több mint felén uralkodásra hivatott politikájával óvatosan és ügyesen belekeveri a saját fontos érdekeit is a játékba. Emellett persze nyugodtan hirdetheti azt, hogy fő célja az európai béke megőrzése és biztosítása. Hiszen ezt nem is vonhatjuk kétségbe, hiszen Albionnak nagyon fontos érdeke az európai béke.

A spanyol polgárháboru igen előnyös a hadiszerek gyártóira, mert ott ki lehet próbálni minden újabb találmányt a gyakorlatban és pedig nem a saját országunkon, hanem idegen népen. Kiszámították, hogy eddig már vagy 800000 spanyol életébe került a polgárháboru. Elég sok kísérleti nyulat adtak hát a szegény spanyolok a hadiszerek gyártóinak tájékozásul.

Még bizonytalan ideig folyik tovább a spanyol háboru. Ugy látzik, a további ellenőrzés elmarad és segíti, aki akarja, az egyik vagy másik küzdő felet. Oroszország most nem igen akar beleavatkozni, mert a belső tisztogatás munkája, amit Sztalin folytat az eddigi vezető állású emberek között, nagyon leköti az energiákat. Hiszen ott most a legtehetségesebb vezetőket kell kicserélni, sokkal értékesebb elemekkel. Aztán meg ott áll a háttérben Japán is.

Innen nagy meglepetések érhetik még a szovjetet. — Kivált mai napság, amikor Japán érkezettnek látta az időt, hogy megvalósítsa Keletáziára vonatkozó nagy terveit.

Amíg Európa nagyhatalmait egészen leköti a spanyol események, addig Japán fölkészült arra, hogy a nagy kínai birodalmat egészen a saját érdekköréhez kapcsolja. Ez Kinának mai félig szervezett, átalakuló helyzetében lehetségesnek is látszik. Amint a múlt évtizedben sikerült Mandzsuriát elszakítva, ütköző állammá tennie: úgy most két más országrésszel akarja ugyanezt megtenni. Elszakítja Kinától a régi fővárossal Pekinggel együtt és lesznek újabb puffer (ütköző) államok Északkinából. Ezek egyrészt az orosz szovjet ellen lesznek kitünő támasztó pontok, másrészt Észak-Kína birtokában befolyásolhatja tovább is Kína déli részeit.

A kínaiak érzik ezt és ezért teljes erővel Japán ellen fordultak és hogy küzdelmük sikerebb legyen, a kommunizmussal szövetségbe, orosz segítséget várnak.

A háboru már kitört Ázsia keleti részén. Japán seregek vonultak fel, de Kína is erősen mozgósított s a híres Csangkaiszek marsallt teszi fővezérré. Dörögnek az ágyuk s patakokban folyik az embervér. Béke helyett újabb háboru.

Az európai érdekelt hatalmak egyelőre nem avatkoznak bele a dologba, csak a saját alattvalóik védelmére szoritkoznak.

Amerika tiltakozik még energikusabb hangon a japán törekvések ellen. De hogy fegyverrel is beavatkozzék, arról nincs szó. Bajos dolog is, mert ha Japán terjeszkedése nem kellemes dolog, de az orosz szovjet terjeszkedése még kevésbé volna kellemes, már csak azért is, mert a terület-szerzésen kívül más világnézetet hirdet a nyugati népek megrontására.

Ezért hát a keleti háboru, bármilyen nagyméretűvé nővi is ki magát: mégis elszigetelt dolog marad Európára nézve és csak a keletázsiai népek önállóságát növelheti.

Ilyen kilátások vetítik előre árnyékukat a spanyol és a keleti háboruban. — X —

Csak az anyanyelvünkön szerzett műveltségnek van igazi értéke!

Magyar gyermek magyar iskolába való!

Ilyenkor, a nagy vakáció alatt szinte a választási harcok heveségével indul meg az iskolapropaganda. Iskola-ankétek, újságcikkek, komoly tanulmányok kiáltják bele a szlovenszkoí magyarság tudatába a kihálásra, elmulásra ítélt utolsó jelmondatát: Magyar gyermek, magyar iskolába való! —

és ugyanakkor épp oly erélyvel, de sokkal több pénzzel a Slovenkák Liga is hozzálát munkájához, a lélekkufársághoz:

a magyar gyermekek lélekkufársághoz. Törvények védik nyelvünket, érvényes törvények védik a kisebbségi iskolák jogosultságát. Érvényes és az állam számára is fontos törvények, mert épp a cseh pedagógia, Komensky szellemének jelenje nagyon jól tudja azt, hogy csakis az anyanyelven szerzett tudásnak van igazi értéke.

És minden állam főcélja az, hogy polgárai minél műveltebbek legyenek. És mi, önmagunk, egypár fillérért, egy-két szlovák tankönyvért, palatábláért, ceruzáért, törölgumiért feladjuk a halálraítéltek tehetetlen türelmével jogainkat.

Mi, önmagunk adjuk fel ezeket azzal, hogy gyermekeinket nem magyar nyelvű iskolába iratjuk.

Miért?

Mert még mindig nem ébredtünk fel.

Mert még mindig nincs intézményesen megszervezve egy magyar iskolaegyesület, amely könyv, tanszer, ruha, tej-akcióval segítené a magyar iskolákat, a magyar iskolák tanulóit (legyen bár az egy új egyesület, vagy a már meglévő és a falvakban eredményes munkát végző SzMKE), mert a szövénys kivételek (pl. a pozsonyi SzMKE iskolaakciói) csak erősítik a mondottakat. Bármennyire is komikus:

a Slovenská Liga az egyetlen egyesület, amely intézményesen és állandóan segíti a szlovák iskolába járó magyar tanulóifjúságot is.

Ami érthető is, mert még mindig él az a hamis-próféták által „kiagyalt” téves elgondolás, hogy gyermekeink csak szlovák iskolába járva sajátíthatják el tökéletesen az államnyelvet. Példákkal lehetne igazolni ennek az állításnak ferdességét. Ezzel szemben tény az, hogy a szlovák elemi iskolákba járó magyar tanuló ifjúság képzettsége messze alatta marad az ugyanolyan koru magyar iskolákat látogató ifjúság tudásvonalának. Az iskola első feladata a tudás közvetítése. Ezért adjuk gyermekünket iskolába és ezért kell gyermekünket magyar iskolába adnunk. Ezért, mert anyanyelvén minden gyermek sokkal jobban tanul, sokkal többet és sokkal marandóbban tanul meg, fog fel.

Egy művelt gyermek számára nem nehéz feladat olyan körülmények között, mint mi élünk, az államnyelv elsajátítása de azt a tudást, amelyet az elemi iskolák első osztályainak kell megalapoznia, sohasem fogja elérni, ha nem a megfelelő időben kapja meg azt.

A magyar tanító, amely a nemzetiségi-kapocs folytán sokkal közelebb áll tanítványához, mint egy másnemzetiségű, akinek beszédét a tanuló alig vagy egyáltalán nem érti, természetes, hogy sokkal nagyobb eredményt tud a tanítás terén felmutatni.

Kisebbségi létünk és fennmaradásunk biztosítóka nyelvünk: ez az a kapocs, amely a vérrokonságnál is erősebben tud összefogni népcsoportot, népszegetet, amely minden vihart kiáll, amely nélkül elképzelhetetlen egy összefogó, felemelő gazdasági szervezés, újjászülletés.

Nyelvünk fennmaradása és létezésünk ugyanaz: ha nyelvünk elveszett, elvesztünk magunk is.

És nyelvünk fennmaradását Szlovenszkon elsősorban is magyar iskoláink biztosítják.

Az 1937—38. évre szóló gabonakönyvecskék.

A gabonamonopólium életbelépte óta a gabonatermelők kötelesek átvenni gabonakönyvecskéjüket (vőkaz), amelybe bevezetik a följánlott mennyiséget, a leszállított mennyiséget, a kötelező átvételt stb.

Az 1937—38. gazdasági évre szóló gabonakönyvecskéket Szlovensz-

kön és Kárpátján a jegyzői, körjegyzői hivatalok adják ki.

A gabonakönyvet az említett hivatalok csak azoknak adhatják ki, akiknek erre igényük van, tekintet nélkül arra, hogy az 1937—38. gazdasági évben volt-e gabonakönyvecskéjük vagy sem. Azoknak a személyeknek, akik az 1936—37. gazdasági évre kaptak gabonakönyvecskét,

az 1937—38. gazdasági évre szóló könyvecské csak az előbbi vizszaadása után adható ki.

Ebben a tekintetben nem jön számításba, hogy a gabonakönyvecskét annak a jegyzői hivatalnak adják-e vissza, amely azt kiállította, vagy pedig annak, amelynek az 1937—38. gazdasági évre szóló könyvecskét kell kiadnia. Azok a személyek, akik az 1937—38. gazdasági évre kaptak gabonakönyvecskét, de azt bármily oknál fogva nem tudják visszaadni,

kötelesek a Csehszlovák Gabonátársaságtól (Praha H. Havličkovo nám. 31.) az 1936—37. évre szóló gabonakönyvecské másodlatát kikérni, mert az 1937—38. gazdasági évre szóló gabonakönyvecské csak ennek visszaadása után adható ki.

A Gabonátársaság a másodlatot a kiállításra járó költségek megtérítése után adja ki. A másodlatot kérő személy köteles a kérvényhez községi vagy rendőrségi bizonylatot csatolni arra vonatkozóan, hogy az eredeti könyv elvesztéséről jelentést tett. A kérvényben azt is föl kell tüntetni, hogy az illető kapott-e hitelbe vetőmagot és mennyit. Fel kell tüntetni, hogy a vetőmagot melyik bizományos adta és milyen fajtájú vetőmagvakat adott. Végül a kérvényező azt is köteles a kérvényben feltüntetni, hogy melyik bizományosnak milyen mennyiséget adott át. Ezt a körülményt alkalmasint a bizományosokkal is igazoltatni kell. A másodlat kiadása iránti kérvényben fel kell tüntetni a község, a postahivatal megnevezését és a házszámot. A kérvények bélyegmentesek. Addig, míg a Gabonátársaság a kérvényezőnek nem kézbesíti a másodlatot, a gabona nem adható át egyik bizományosnak sem, sőt meg sem őrölhető. A folyó 1937—38. gazdasági évre szóló kimutatások elvesztése esetén is hasonló az eljárás.

Strand-história.

Mikor nagy a meleg, mindenki a hűvös strandra menekül. Az egyik ur jött egy ifju hölgygel, a másik pedig egyedül.

Ki egyedül jött, nézi őket: — „Ilyen szép kis partnert szeretnék.” A másik pedig sóhajt. — „Hej csak egyszer, még egyszer egyedül lehetnék.”

A parancsnok.

Irta: Nagyiványi Zoltán.

A különítmény szétszórta, kimerültten vágta a steppe szikkadt talaján és a hosszú hadnagy, aki a csapat élén lovagolt, végkép nem bírta tovább. Anynyi vére szivárgott át a reggeli ütököt után, lóhátról-lóhátra alkalmazott hevenyészett kötésén keresztül, hogy inkább lefordult, mint leszállt nyergéből. Szerjosa hadnagy összeszedte maradék erejét, fogait összeszorította és karabélyára támaszkodva, sötéten nézett az egyenként szállingózó lovasok elé.

Huszonnégy mongol lovas maradt az egészből, számolta a hadnagy, mire a katonák nagysokára két sorban megálltak előtte, mi, oroszok még hárman vagyunk — folytatta a szemlét, — Olgával együtt, ott pedig — és a porfellekben sebesen közeledő járműre nézett — még egy szekerünk is maradt a hatból. Miután a fiatal parancsnok ezt a hevenyészett seregszemlét elvégezte, úgy elvágódott a poros legelőn, mint egy zsák.

Elvégre nem kis dolgon mentek keresztül. Mikor néhány hete leszakadtak a véres báró seregéről, akkor a különítmény legénységi állománya ötven válogatott mongol iovasból állt, melyhez három fiatal orosz nemes junker csatlakozott, a tisztikar Olga zászlósból, Szerjosa hadnagyból és Volodja kozák törzskapitányból állt, ki a harácsoló csapatot vezette. Kis kocsihoz is ko-

Indiai levelek.

Indiai problémák.

Boldog India! Hogy mily nagy problémái vannak, arról is pár szót. Nemrégiben, hogy Londonban az angol királyt megkoronázták, az ünnepséggel kapcsolatosan nagy ökörsütést rendeztek. Amint a tervezet köztudomásúvá lett Indiában, az összes hinduk összefogtak, egy hatalmas memorandumot küldtek Londonba és tiltakoztak az ilyen szent állatok megsütése ellen. Még a mi kis gyárunk hindui sem tudtak ezen óriási problémán egykönnyen napirendre térni.

Van egy másik nagy probléma is. Egy-két évvel ezelőtt indult meg indiai történetek filmre való fölvétele. A film hosszadalmas, aprólékos, európainak rémesen unalmas. Az indiaiak azonban gyönyörködve élvezik a lassu játékot, a monoton, mélabús énekeket. Legutóbb egyik filmben azonban felismerték, hogy a magas kasztbeli hindu főszereplőt egy mohamedán színész személyesíti meg. — Ilyen szentségtörés! — A filmet le kellett venni a műsorról és egész Indiában az első előadással befejezte pályafutását.

Az ujság nemrégiben hozta a szomorú hírt, hogy egy merész és modern gondolkodású hindu énekbe foglalta az egyenlőség gondolatát, hogy minek a kasztrendszer, hisz mind egyformák vagyunk. Mikor énekét először hallották, figyelmeztették annak abbahagyására. Az énekes a figyelmeztetést nem vette komolyan, mire úgy elverték, hogy seibe két nap mulva belehalt.

Pedig Gandhinak is ez az elgondolása, hogy ezt a kasztrendszerbe merített Indiát felszabadítsa. Hogy a mohamedán egyenlő legyen a hinduval, a legfelső brámin kaszt megérinthesse és benősilhessen a kuli kasztba és fordítva. Célját fegyvertelenül a beszéd erejével, tanítással, neveléssel igyekszik elérni. Köréje sereglett tanítványait mindenre igyekszik megtanítani, ezzel is szolgálni kívánja az egyenlőség gondolatát. Ne legyen lealacsonyító, ha egy hindunak önmagát kell megborotválni, vagy ruháját megvarrni, vagy vásznat szőni, avagy éppen sőt főzni. (Ezt a két utóbbi cselekedetét hangoztatta annyit a világsajtó, mert ez ütközött az angol

ipari érdekekbe.) Másik fő Gandhi-elv a testvéri szeretet és nem a ma is uralkodó lenézés és az alacsonyabb kaszt semmibe vévése. Az a kevés, aki Gandhi köré gyűlt, él is szabadságával és felszabadult gondolattal maga intézi sorsát. Erről szól az alábbi szomorú történet.

Egy fiatal Gandhi-követő szülei tiltakozása ellenére feleségül vette szíve választottját, egy alacsony kasztbeli, de szép és okos leányt. Amíg a fiatal férjnek állása volt, boldogan éltek, kis gyermekük napsugár volt otthonukban. Változtak az idők, a férj állását vesztette, pénzüik elfogyott. A férj szüleihez, rokonaihoz fordult támogatásért, azok ridegen elfordultak tőle. De ugyanez történt a leány szüleinél is. Azok is kitagadták leányukat, mert nem kasztjukbelihez ment nőül. A férj tehát elhagyta házukat, hogy széles Indiában valahol más helyen próbáljon szerencsét. Felesége várt egy, várt két hónapot, semmi hír. Ruhája szegélyéről az összes dísz levágta, gyásza jeléül, majd egy üveg petroleummal leöntötte magát és meggyújtotta. Másnap keservesen sirdogáló gyermekére lettek figyelmesek a szomszédok és behatolva, ott találták az anyát a másik szobában holtan.

És mikor hindu vegyészemmel ezen történetről beszéltünk, kijelentette: mit is tehetett volna egyebet egy elhagyott feleség? Én sok mindenféle más lehetőséget is el tudtam volna képzelni, mint a tüzhalált!

Ugyanez a vegyészem, habár igen művelt, de Gandhinak nem hive, cinikusan nyilatkozott, mikor a közeli városban a mohamedán körmenetbe a hinduk bombát dobtak. A tömeges mohamedán sérülés neki semmi, de ha egy hindu kulinőnek a bányában rászalad a csille a lábára, azon napokig el-sopánkodik.

Ily apró, kicsinyes problémák foglalkoztatják India lakóit. Ők boldogok, napi 10—20 fillérből megélnék, más egyéb szűk látókörükön kívül pedig nem érdekli őket. *Gedeon Tihmér.*

Társaskirándulás. Az iparoskör augusztus 8-án vasárnap Fenyvesre (Tiszolc fölött) társas kirándulást rendez. Közös ebéd. Utazás oda vissza autóbuzson. Fürdés helyben. — Jelentkezni lehet Szöllösy István titkárnál, augusztus 6-ig.

cogott mögöttük az élelem, víz, gyógy- és kötszerek, valamint az esetleges sebesültek részére. Volodja nagy szakember volt a pusztai portyászásnak és egészen ma reggelig simán is ment minden, mikor kirgiz pásztrok becsalták őket egy szorosba, melyben egyszerre jobbról és balról, előlről és hátulról tüzet kaptak. Nem volt más tenni és Volodja, a törzskapitány attakot vezényelt. Kozákmódra szélesben támadtak és aki bírta, marta. Anatol, a junker, ezideig mint tisztjelölt, szabályosan a csapat mögött lovagolt és retentő büszke volt a véres kendőre, mely a homlokán keresztbe huzódó friss sebhelyet takarta. Ütközet, vér, attak, kötés, minden az első és Volodja eleste folytán, meg hogy most Szerjoska is elnyúlt a földön, a rangja is nagyot ugrott előre. Most már csak Olga, a zászlós volt rangidősebb, aki jelen pillanatban a hadnaggyal bajlódott.

Anatol is leugrott a lóról és odaállva nézte a munkát.

A zászlós kisasszony térdig érő magas csizmában, bőr lovaglónadrágban és a kötözésektől véres zubbonyában még mindig komoly katonai jelenség volt. A szekeret előrevontatta, hogy annak árnyéka védje a sebesültet a kirgiz puszták lemenő napjának forró sugaraitól, a kocsiról vett maradék vízből megitta a hadnaggyot, a sebet úgy ahogy kimosta, újból átkötötte és a junkerhez fordult.

— Most te vagy soron, Anatolka, — szólt a fiuhoz, — mutasd a homlokodat. — A fiu közvetlen eléje állt és büszkén vetette fel a fejét. A mongol katonák egy darabig csendben várakoztak, azután vezényszó hiányában maguktól leugrottak, lenyergeltek, a lovakat kikötötték és ki milyen gyorsan bírt lefeküdt a porba. Komoly ütközet és utána félnapos eszeveszett lovaglás a forró napon, volt a tagjaiban és sok közülük meg is volt sérülve.

Amíg a lány a junker fejsebével foglalatokodott, az behunyt szemmel még egyszer rekonstruálta az ütközetet. Arra tisztán emlékezett, hogy a szorosban az attak alatt egészen a jobbszélen lovagolt, a szemét éppen úgy behunyta, mint most és jobbjában kifelé tartott amerikai Colt-pisztolyából vadul lövöldözött. Most egy töredék-pillanatig azt a japán tisztet is látta, akivel Daoriában tábori tea-főző készülékét a pisztoly ellenében elcserélte. Még arra is emlékezett, hogy valaki valami vágószerszámmal fejen vágta, ő megingott a nyeregben, de nem esett le róla, mint Volodja, e délceg vitéz kozák, aki eltaposva maradt a szorosban.

Az ám, Volodja, — gondolta a junker, mikor a sebével bajlódó lány forró lehelletét érezte, — ő is tudta, amit a mongol lovasok is tudtak, hogy Olga a kapitány kedvéért csatlakozott az expedícióhoz.

— Gyászolsz, vagy nem gyászolsz? — töprengött a fiu, de a lánynak áthatolhatatlanul hideg volt a tekintete.

— Mit gondolsz, Oljenka, — kérdezte kegyetlen kíváncsisággal a lánytól, mikor kötözés után a lázálmában hánykolódó hadnagy mellé feküdtek a földre, — eltemették-e vajjon Volodját és ha igen, azt a kis láncoskát a nyakában hagyták-e, melyet még a folyóban, fürdés alatt sem vett le magáról?

— Temetés? válaszolt kérdező a lány, kinek ebben a pillanatban fáradt volt a hangja. — Oh, Anatolka milyen fogalmid vannak neked a partizán háborúról! A meztelenre vetkőztetett holttestbe belerugnak és kész a szertartás. Most aludj, — szólt szelidebben, — mert nagy ut előtt állunk.

Anatol nem tudott aludni. Itt a step-pén hamar leszáll a nap és az éjszaka ünnepélyesen tud hallgatni, de hát a gondok. A hadnagy vagy jobban lesz, vagy nem, de hogy hetekig nem ülhet lóra, az kétségtelen, valaki pedig kell,

Adakozzunk a hősök emlékműve javára.

A rimaszombati hősök emlékművének az eredeti terv s illetve elfogadott módosított pályamunka szerinti kivételéhez még szükséges összeg előteremtése, mielőbbi összehozása legyen mindnyájunknak igazi szívügye. Minden módot és alkalmat (gyászestek alkalmával megnyilvánuló kegyeleti cselekmények, fogadási vagy vitás összegek, mindenféle rendezési bevételek stb) használjunk fel ennek az összegnek gyors előteremtésére, a teljes szobor mielőbbi felállítására. Bármilyen csekély önkéntes adomány az e célra nyitott folyószámlára a Rimaszombati Bankhoz küldendő, ott fizetendő be. Hadd hirdesse az emlékmű mielőbbi fiaink hősiességét, s a kegyelet adakozók áldozatkészségét, nemesszívűségét!

Határozza el minden egyesület, hogy még augusztusban valamit rendez a hősök szobra javára!

HIREK

Nohát, ilyen furcsaságot

vajjon ki hallott, kérem, amit egy ujságban olvastam e héten. Hogy a denaturált szesz nem gyógyszer, hanem hogy azt spirítusz lámpába, avagy hogy... izé... gyorsforraló masinában használják, körülbelül mindannyian tudtuk, de az is ismeretes volt előttünk, hogy a szegényebb néposztály, amelynek nemcsak a Pain expellerre, de annálkevésbé pöstyéni iszapra nem tellett, köszvényét, reumáját, minden csúzos baját nem sóborszesszel, de egyszerűen és közönségesen denaturált szesz bedörzsölésével kurálja, mióta csak létezik e penetránsillatú folyadék. És sok-sok szegényemberen segített, sok fájdalmat enyhített és megis szüntetett ez az eléggé drasztikus orvosság, azaz, hogy — pardon — denaturált szesz.

Pardon, mondom, mert újabb, nem tudom, bűncselekmény, vétség, avagy kihágás-e, de bizonyos hogy büntetést von maga után, ha valaki gyógyszernek tartja, vagy éppen akként használja a denaturált szeszt.

Nem mosolygást kiváltó vicc, nagyon is komoly valóság ez.

Mijaván történt, hogy egy szegény szlovák földművesasszony fájós lábait denaturált szesszel kengette. Megtudta valaki, akinek éppen nem kellett volna tudnia, és se szó, se beszéd, feljelentette a szegényasszonyt. Eljárást indítottak ellene, azzal vádolván, hogy husz és egynehány korona erejéig a kincstárt megkárosította.

hogy hazavezesse a csapatot. Olga rangidősebb, futott át agyán és arra a gondolatra, hogy egy lány fog neki parancsolni, előntötte a vér, mert a junker kaukázusi fiu volt s a Terek és Kuban völgyében a nők nem parancsolnak. Alszik, nem alszik, — nem bánom, — gondolta a kadet, hirtelen felugrott és a felsőétben odalépett a legközelebbi alvó katonához:

— Most vagy soha — sóhajtotta és nagyot rugott a katona talpába. Az nagynehezen felült, megdörzsölte szemét és bámulva nézett a bekötözött homlokú fiura.

— Kelj fel, — szólt pattogó hangon a junker, — a szomszédodat is felkötöm, karault — őrszemet — fogtok állni — és máris teljes erejével rázza a szomszédot.

A véres báró seregében kegyetlen fegyelem divott és mongolok hajlottak a szóra. Anatol a rögtönzött tábor szélére vezette őket és a szoros irányában felállítva, utasítást adott a kettős őrszemnek. — Ha ez a mutató ide ér, — magyarázta gyufa fellobbanó lángja mellett az idősebb katonának — akkor felköttesz és leváltatlak. Ha egy árny közeledik a táborhoz, tüzelni. Azzal az óráját átadta.

A junker még a pihenő lovakhoz lépett, körüljárta a táborhelyet és fekhelyéhez tartott. A lány a földön ült, mindent látott és zokogott.

— Mégis van szíve, megsiratja — gondolta a fiu és kellemes meleg futott át rajta. — Oljenka, — mondotta a síró lánynak olyan biztos hangon, hogy maga is meglepődött felette, — ne sírj. Te Szerjoskával holnap felül a kocsira, ápolod és én hazavezetem a különítményt. Többet nem is szólt, sietve lefeküdt és nyugodt öntudattal helyezkedett el a földön, mert tudta, hogy rang ide, rang oda, mostantól kezdve ő a parancsnok.

Ne kérdezd, kedves olvasóm, hogy mi-
lyen és miként történt e megkárosítás, én
aligha tudnék erre megnyugtató feleletet
adni, tény, hogy a pénzügyi hatóság 400
korona pénzbüntetés kiszabását kérte a
bírósgától. És a bírő, a belátó, embersé-
ges bírő felmentette a szegényasszonyt,
kinnondván ítéletében, hogy a vádlott
analfabéta létre nem tudhatott a dena-
turált szesz gyógyszerként való haszná-
latának tilalmáról.

Hát bizonyára Te sem tudtál, Kedves
Olvasóm, de — hidd el — szavamra
mondom, én sem tudtam, Kedves.

Bizonyos, hogy a pénzügyi hatóság igen
tisztelt képviselője felebbezett a felmentő íté-
let ellen s nem lehetetlen, hogy egy ke-
vésbé jószívű bíróság marasztaló ítéle-
tet hoz.

Ügyelj hát, kedves Olvasóm, nehogy
Te is bűnbeessél és a denaturált szesz
gyógyszerként találd használni, vagy —
mint háboru alatt az alkoholtalmas
Oroszországban tették — pálinkagyandít
meginni.

Bizony mondom: ne tead!

Argus.

**Betöltötték az evang. segédlelkési
állást.** Az evang. püspöki hivatal a Ri-
maszombat—Tamásfalai evang. egyház-
községnél ujonnan rendezett ev. segéd-
lelkési állásra Mathaeidesz István fel-
szentelt lelkészt küldötte ki Rozsnyóról,
aki állását augusztus hó 15 én fogja el-
foglalni.

Jubileum. A rozsnyói önálló iparosok
csoportja augusztus 1-én délelőtt fél 11
órákor a Polgári Társalgási egyesület helyi-
ségében tartja meg fennállásának ne-
gyedszázados jubileumát, melyre váro-
sunkból is többen készülnek.

Arató-ünnepély Balogon. Megható,
szép ünnepély keretében hódolt július
25-én Alsó és Felsőbalog népe a Min-
denható előtt az aratás drága idejéért.
Ekkor rendezte meg ez évi arató-ünne-
pélyét a balogi református egyház. Dél-
előtt 10 órákor hálaadó Istentisztelet
volt, amikor is a hatalmas ref. templom-
ot teljesen betöltő gyülekezet előtt
Bacso Gyula harci ref. lelkész hir-
dette Isten igéjét, szive lángoló bizon-
yságtévéseinek minden erejével. — Dél-
után 3 órákor kezdődött a tulajdon-
képpen ünnepély. Ragyogó napfényben,
Isten áldást hintő sugárözönében gyü-
lekezett össze a piac-téren, több mint
ezer résztvevő, nagyon sokan a közeli,
sőt még a távolabbi falvakból is. Itt a
református énekkar énekelt el szépen
és lendületesen a „Gazda indulót“, Kiss
Lajos ig. tanító vezetése mellett. Aztán
felsorakozott a menet. Elől a délceg,
árvalányhajás lovasbandérium, utána a
volt Magyar Nemzeti Párt zöldszínű
zászlója lobogott, melyet a magyar ru-
hás asszonyok és lányok sora követett,
élükön a zászlóanyával. — Majd az
allegorikus szekerek következtek a kül-
önféle munkaágakat szimbolizálva, egyi-
ken az aratólányok vitték a gyönyörű
szép buzakoszorút. — Nótaszó mellett
vonult ki a menet a buzaföldre, ahol öt
pár magyar ruhás arató minta-aratást
mutatott be. Ez volt az ünnepély fény-
pontja. Szinte könybeborultak a szemek
és meghatottság ült minden arcon, ami-
kor a hatalmas tömeg zsoldtáráneke köz-
ben suhogó kaszák előtt zizegve borul-
tak egymásra az aratásra érett buza-
kalászkok. Az aratás végzése után Samu
István, helybeli ref. lelkész beszéde kö-
vetkezett, aki mindenekelött hálát adott
az aratás Urának, hogy a magvetők
reményét im boldog valóra váltotta s
adott ismét kenyeret földi gyermekeinek
kezébe. Beszélt a munkáról, amelynek
nyomán, Isten áldása mellett, élet támad
a földön. Végül megáldotta a veritékből
nőtt buzamagot, amelyből puhakenyér
lesz sok millió család asztalán, hogy
jusson abból minden éhezőnek s ébresz-
sen az minden emberi szívből hitet
Isten iránt, szeretetet embertestvérekkel
szemben és reménységet egy boldogabb
élet eljövendő hajnala után. Ezután a
menet ismét megalakult és visszatért a
kiindulási helyre, ahol jóhangulatu mu-
latság következett és tartott reggelig.

A magyar színészet ügye nem vala-
mi kedvező elbánásban részesült akkor,
amikor a színikerületet kettéválasztották,
mert azóta Thália magyar papjai még a
betevő falatot is éppen hogy megszerzik.
A kelet-szlovenszói színikerület, mint
ismeretes, egy évi próbaidőre Sereghy
Andor kezébe került, Iván Sándor he-

lyett, akit mellőztek s ezt őszinte saj-
nálattal vettük tudomásul, mert Iván
Sándor a magyar színészet ügyét hűség-
gel szolgálta. Az új direktor — egy in-
terju során tett nyilatkozata szerint —
sokat ígér, meglátjuk mit ad. Az itteni
szezont ezévi szeptemberre ígéri.

Hirtelen halál. Vojtovits Mária meg-
próbáltatásos, de istenfélelemben eltöl-
tött életének 39-ik évében a mult va-
sárnap délelőtt a helybeli róm. kath.
templomban végzett ájtatosság közben
hirtelen rosszul lett s dacára a megki-
sérült orvosi segélynyújtásnak, az itteni
kórházban, hová azonnal beszállították,
anélkül, hogy eszméletét visszanyerte
volna, még aznap délelőtt kisenvedett.
A régebbi idő óta betegeskedő nő szív-
szélhűdés érte s az végzett vele. Teme-
tése őszinte részvétmegnyilvánulás mel-
lett ment végbe. Az elhunytban Bandzi
Gyuláné szül. Kolmann Mária, az itteni
nyomdászsegédek nesztorának neje, első
házasságából származó egyetlen gyer-
mekét veszítette el.

Halálozás. Özv. Palkovits Jánosné
szül. Taliga Borbála munkás életének
80-ik esztendejében július hó 29-én vá-
rosunkban örök álomra szenderült.

Vizbefut kisgyermek. Nyeste József
várgedei kisfiu, aki Füleken lakó nagy-
anyjánál nyaralt, egy őrizetlen pillanat-
ban átfutott a szomszédba, ott beleesett
egy vízzel telt gödörbe és mire rátalál-
tak, már nem volt benne élet.

Utépités. A városunkon keresztül ha-
ladó Budapest-kassai műút piactéri sza-
kaszának a Heksch háztól a Tátra szál-
lóiig terjedő részét végre valahára építés
alá vették s most már aziránt kell gon-
doskodásnak történni, hogy az aszfalto-
zási munkával kapcsolatosan kikerülő
kockakövel a főter Tátra-szálló—Város-
háza—Kat. parókia—Heksch-ház szaka-
sza is kiburkoltassék.

Érdekes cigányesküvő ment végbe
július hónap elején Budapesten. *Oláh
Kálmán*, a városunkból származó volt
kedvelt cigányprimásunk fia: ifj. Oláh
Kálmán, aki apjával tőlünk Kassára
ment s onnét Késmárkra költözött és
itt zenekarával cipszer testvéreinknek is
kedvelt cigányprimása, nőül vette Bura
Feri, az ugyancsak neves budapesti
cigányzenész szépséges leányát. — A
„Délbáb“ budapesti színházi képeslap
folyó évi 28-ik száma sikerült felvétel-
ben hozza a násznap fényképét, ame-
lyen a násznap minden egyes tagja dí-
szes ünnepi ruhában, a koszorúslányok
és más nők estélyi öltözékben, a szá-
mos vőfély frakkban, klakban, lakban
vannak, a két tanuval, Magyar Imre és
Bura Sándor hírneves budapesti cigány-
primással s a két örömapával együtt és
a képen látható az uszályvivő aprópár
is, korhú ruhában.

**Öt évig ült ártatlanul a fegyház-
ban.** Szenzációs bünper tárgyalását
kezdte meg július hó 26-án a rima-
szombati kerületi bíróság Dr. Vágássy-
tanácsa. Öt évvel ezelőtt a gömörme-
gyei Sajóréde községben gyújtogatás
történt, amellyel kapcsolatban bünvádi
eljárás indult meg Góliás György sajó-
rédei lakos ellen, akit az akkori esküd-
tőbíró Benedik Károly nagyveszverési
molnár terhelő vallomása alapján gyuj-
togatás bűntettének elkövetésében
bűnsnek mondott ki, melynek alapján
a bíróság 12 évi fegyházra ítélte el
Góliás Györgyöt, aki a fő tárgyaláson is
váltig tagadta bűnösségét. — Felebbe-
zés folytán az ügy megjárta a felsőbbíró-
ságot, amelyek az elsőfoku ítéletet jó-
váhagyták. Így Góliás a lipótvári fegy-
házba került, ahol azóta öt esztendő
töltött le a súlyos büntetésből. — Ez
év tavaszán a nyomozó hatóságok újabb
bizonyítékokra akadtak s a megindult
új eljárás során beigazolódott, hogy
Benedik Károly terhelő vallomása telje-
sen alaptalan és a meghurcolt Góliás-
nak semmi köze sincs a sajórédei gyuj-
togatáshoz! — A szerencsétlen Góliás
igy öt évig ült ártatlanul a fegyházban,
mint a sajórédei gyújtogatás gyanúsí-
tottja, akit most a kassai felsőbbíróság
utasítására már szabadlábra is helyez-
tek. — A tárgyalást, melyen Benedik
Károly nagyveszverési molnár ült a
vádlottak padján, nagy érdeklődés elő-
zött meg. A bíróság Benediket hamis
vád miatt vont felelősségre. — Össze-
sen 17 tanút hallgattak ki ebben az
ügyben, akiknek vallomása alapján Be-
nedik szavahihetősége erősen megcsap-
pant, azonban a tanuk egybehangzóan

azt is vallották, hogy csak a tüzeset
óta észleltek abnormis jelenségeket Be-
nedik viselkedésében. Benedik vádlott
különben 1933. december 7-től egészen
1934 január 28-áig a kassai elmeorvó-
intézet lakója volt, akiről az elmeorvosi
vizsgálat megállapította, hogy parano-
jája van, igen rövidlátó és üldözési
mániában szenved. Az elmeorvóinté-
zetből csak családja kezességére en-
gdedték ki. Benedik felesége, unokatest-
vére és kislánya rokoni kapcsolatokra
hivatkozva, megtagadták a vallomásté-
telt. — Hétfőn az esti órákban véget
ért a tanuk kihallgatása és a fő tárgya-
lást vezető elnök, Dr. Vágássy Béla bün-
tető bírósági tanácsos a tárgyalás foly-
tatását szerda délelőtt 9 órára tűzte ki.
— A szerdai folytatólagos tárgyaláson,
a fő tárgyalás megnyitáskor már a sza-
badságáról időközben visszatért Dr.
Ganczfried Ernő helybeli ügyvéd látta
el Benedik védelmét, míg a károsultak
képviselőjében Dr. Gyurkovits János
ügyvéd volt jelen. — Elsőnek Dr. Ma-
karov tartotta meg orvosi szakvélemé-
nyét, amely szerint Benedik beszámít-
hatatlan állapotának kezdetét nem lehet
megállapítani. Utána Studichrach főál-
lamgyógyász tartotta meg vádbeszédét,
majd pedig Dr. Ganczfried Ernő védő
mondott hathatós védőbeszédet, melyek-
nek elhangzása után a bíróság Benedik
Károly molnárt felmentette az ellene
emelt hamis vád büntetése alól, ameny-
nyiben nem lett a tárgyalás folyamán
teljességgel bebizonyítva az, hogy Be-
nedik annakidején Góliást hamis váddal
illette volna. A bíróság ezenkívül Be-
nedik azonnali szabadlábrahelyezését
rendelte el. — Az államügyészség kép-
viselője a felmentés miatt felebbezést
jelentett be. — Hétfőn Józsa Miklós dr.
ügyvédjelölt volt a védő.

A temető tolvajai. Mert — sajnos —
ilyenek is vannak nálunk, ahol nap-nap
mellett eltűnik egy-egy sírról nemcsak
az odahelyezett virágcsokor, gyakran
virágtartóستól együtt, hanem még a ke-
gyeletes kezek ültette virágokat is el-
lopkodja valamely gonoszember tolvaj
keze. A temetőőrésben nagyobb éber-
séget várunk el, mert a tolvajlás ellen
felszólalókkal szemben megnyilvánuló
gorombasággal az ebbeli panaszt nem
lehet elintézni.

Részvétköszönet.

Mindazoknak, akik szeretett jó anyukám
elhalálása alkalmából részvéttüket akár
szóban, akár írásban kifejezték s akik a
végtisztességen megjelentek, ezúton mon-
dok hálás köszönetet.

Rimaszombat, 1937. július hó.

Fejes Jánosné
szül. Szabó Lenke.

Részvétköszönet.

Mindazoknak, akik szeretett jó leányunk,
Mariskánk elhunytá alkalmából részvéttük-
kel felkerestek, ugyszintén akik a temeté-
sen résztvettek és ezáltal bánatunkat eny-
híteni igyekeztek, hálás köszönetet mondunk.

Rimaszombat, 1937. július hó 29.

Bandzi Gyula és neje.

Uj autóbusszjárat. Folyó évi augusz-
tus hó 1-től Rimaszombat és Balogrussó
községek között uj autóbusszjárat köz-
lekedik, mely a következő községeket
érinti: Rimaszombat, Alsópokorágy, Me-
leghegy (Vadaskert), Derencsény, Eszte-
rény, Balogrussó. Ezen községek, mint
az utasok fel- és leszállására megálló-
helyek, nagyobb kiterjedésű vidék la-
kosságának közlekedését mozdítják elő
s illetve bonyolítják le és városunkat
az uj autóbusszjárat ezen vidék közön-
ségére könnyebben és gyorsabban
megközelíthetővé teszi s ezzel Rima-
szombat ipari és kereskedelmi érdekeit
is előmozdítja.

Kigyulladt autó. Folyó hó 27-én,
délután 2 órákor ért városunkba, a re-
formátus templom elé Gulyás Ferencz
losonci lakos S. 37.905 számú személy-
kocsijával, aki autóján Gáspár Ferencz
ragyolci lakos beteget hozta be a hely-
beli állami kórházba. Amint Gulyás ko-
csijával a ref. templom elé ért, szem-
bejött vele egy lovasszekér, melynek lo-
vai az autó bugásától meghokrosodtak.
Nehogy valami komolyabb baj történjen,
Gulyás azonnal leállította motorját s
amikor a lovas szekér elhaladt, Gulyás
ujból elakarta indítani kocsiját, azon-

Kino APOLLO mozgó

Szombaton és vasárnap, július 31-én és
augusztus 1-én ez év legnagyobb filmje.
Reprezentáló világhírmű:

Igy végződött egy szerelem

Paula Wessely, W. Forst, G. Gründgens.

Kedden, augusztus 3-án első amerikai
Shirley Temple film:

Szerencse kisasszony

Szerdán, augusztus 4-én kiváló csehül
beszélő nagyfilm:

Házasság hitelbe

V. Ferbasová, Kobelár, Pistek, Kabátová.

Csütörtökön, augusztus 5-én szenzációs
kettős amerikai műsor:

A kokain vámpirjai

A tenger gavallérjai

ban a karborátor visszavágott s eb-
ben a pillanatban lángbaborult a kocsi
eleje. Szerencsére, a helyszínen levő s
az állami ut burkolásánál dolgozó mun-
kások azonnal észrevették a lánggal égő
autót és homokkal szórva teli az égő
részeket, sikerült az autótüzet eloltaniok.
A beteg Gáspár Ferencet még idejében
leszállították az égő autóból és taxin
küldték be a helybeli állami kórházba.

Műkedvelői előadás. A Rimatamás-
falvai Olvasóegylet az aratás befejezté-
vel, mint immár negyven év óta min-
den nyáron, ugy ezévben is augusztus
8-án este 8 órai kezdettel saját udva-
rán táncmulatsággal egybekötött jóté-
konycélú műkedvelői előadást rendez,
mely alkalommal Gerő Károly „Kis ma-
daram“ című hírneves 3 felvonásos nép-
színművét mutatják be Rimatamásfalva
ügyes és lelkes, derék műkedvelői. Ked-
vezőtlen idő esetén az előadást augusz-
tus 15-én tartják meg. A tiszta jóvede-
lem az olvasóegylet könyvtárát illeti. —
Helyárak vigalmi adóval: I. hely 9 Kč.
II. hely 7 Kč. Állóhely 5 Kč. — Jegyek
előre esténként az egyesület helyiségében
válthatók.

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR! Pengős és fél-pen-
gős regényeket olcsón olvashat a LITERA-
TURA könyv- és papirkereskedésben.

**Szigoru ellenőrzés az utcai és pia-
ci árusításban.** A szlovenszói országos
hivatal utasította a járási hivatalokat,
hogy az élelmiszer- és gyümölcskeres-
kedőket a legszigorúbban ellenőrizzék,
különösen az utcán és piacon árusító
kereskedőket. Kötelezik az árusokat,
hogy mosókészüléket helyezzenek el
árujuk mellett. Ily módon remélhető, hogy
a fokozott tisztaság számos megbetege-
désnek fogja útját állni.

A Rimaszombati Bank, előbb Rimaszom-
bati Takarékpénztár, vármegyénk legrégebb
pénzügyintézete **BETÉTEKET** kedvező kamato-
zásra fogad el és azokból visszafizetéseket
mindenkor azonnal teljesít.

**A Középiskolát Végzetek Egyéves
Kereskedelmi Szaktanfolyamán,** Bu-
dapest, VIII. Vas-utca 9—11., amelyet
Budapest székesfőváros közönsége tart
fenn, a pótbéiratások naponként délelőtt
11—12-ig. Célja: hogy férfiaknak és
nőknek, akik középiskolai érettségi vizs-
gálatot tettek, katonai tisztképzőt vagy
tanítóképzőt végeztek, egy év alatt ala-
pos kereskedelmi szakképzést nyújtson,
amellyel kereskedelmi gyakorlati kenyér-
kereseti pályára léphetnek. — Béiratási
díj 2260 P. — Évi tandíj a tanulmányi
előmenetel és a vagyoni viszony szerint:
45—, 90—, 135—, 180— P. A hallga-
tók 5%-a tandíjmentességben részesül-
het. Felvilágosítást a tájékoztató nyújt,
amely Budapest VIII. Vas-ut. 11. alatti
kapusnál kapható, postán való elküldése
is kérhető.

**A pozsonyi YMCA matúrai előké-
szítő tanfolyama** három évig tart és
alapos előkészítést nyújt mindazoknak,
akik a reálgimnáziumi externista ma-
túrai vizsgát le akarják tenni. Az I. év-
folyamba azokat veszik fel, akiknek leg-
alább három polgári vagy középiskolai
végzettségük van, a II. évfolyamba azo-
kat, akik a reálgimnázium IV. osztályát
elvégezték és a III. évfolyamba azokat,
akik a reálgimnázium VI. osztályát vé-
gezték el. Megfelelő érdeklődés esetén
párhuzamos magyar évfolyamok is lesz-
nek. A vidékiek írásban is jelentkezhet-
nek. Prospektust díjmentesen küld az
YMCA, Bratislava-Pozsony Sánc-ut.

Filmszínház. Julius 31-én és augusztus 1-én megnyílnak a filmszínház kapui s bevezető előadásul színre kerül az „Igy végződött egy szerelem” című német nyelvű film, melynek főszerepei Paula Wesely és Willy Forst játszó. Modenai Ferenc herceg, a mindenható Metternich megbízásából kérőbe megy Mária Lujza főhercegnőhöz, ki Napoleon feleségeül van kiszemelve. Ferenc herceg a szépséges főhercegnő láttára meglepedezik feladatáról s szerelmes lesz a főhercegnőbe, ki a szerelmet viszonozza és boldogságuknak csak Metternich megjelenése vet véget.

Folyó hó 3-án először lesz alkalmunk gyönyörködni a bájos kis filmsztár Shirley Temple játékában, mely mindenként megbívtól. „A szerencse leánya” című film keretében páratlan tehetségéből sok izlelőt ad s biztos, hogy a mi közönségünket egyszerre meghódítja. — Rajta kívül szerepelnek még Adolf Menjou, Charles Bickford és Dorothy Della.

Folyó hó 4-én „Házasság hitelre” c. hazai gyártmányú cseh nyelvű film kerül előadásra, melyben a legjobb együttes jut hálás szerepekhez. — E film a Hvezda című hetilapban közölt regény nyomán készült s igen hangulatos jelenetekben bővelkedik.

Folyó hó 5-én kettős műsor kerül lepergésre. I. „A kokain vámpirjai” című detektívdráma. Hart detektív ravasz módon akarja Henderson gonosztevő titkait kicsikarni s ezért bezáratja magát a Sing-Sing fogházba. Merész szökése után súlyos kalandokba keveredik, de ügyessége és lélekjelenléte nem hagyja cserben s derekasan oldja meg feladatát. — Főszereplők Jack Holt és Boris Karloff.

Ősszel kifizetik a régi magyar postatakarékpénztári betéteket? Prágai jelentés szerint a pénzügyminisztérium az államadósságok igazgatóságát felhatalmazta, hogy a régi budapesti magyar postatakarékpénztártól fedezetül átvett 61,170.000 korona névértékű magyar koronajáradékokat póttáradékokra cserélje ki. — A póttáradékokat értékesíteni fogják és a régi koronára cseh-szlovák koronában eső hanyad megállapítása után a szabályosan bejelentett követeléseket valószínűleg még ősszel kifizetik.

Teljes vízummentesség július 30 és augusztus 15 között a szegedi szabadtéri játékokra. Szeged városa az idén immár hatodszor rendezi meg a csodálatos szépségű Dóm-téren ünnepi játékeit, amelynek híre már évek előtt eljutott az európai nyilvánosság elé. Évről-évre fokozódik az a művészi megbecsülés, amely kíséri ezeknek a játékoknak művészi értékét és érdekességét. Szeged városa az idén tizenegy előadásban négy nagyszabású darab előadásával folytatja az ünnepi játékok sorozatát. A programot „Az ember tragédiája” évenként szokásos előadásai vezetik be, Madách halhatatlan költeményét július 31-én, augusztus 8-án és 14-én mutatják be, abban a nagyszabású rendezésben, amely az elmúlt évek alatt több, mint 160.000 nézőt vonzott a Dóm-térre. Augusztus 1., 9. és 12-én a „János vitéz” édes, bús mesejátékát adják elő. Augusztus 7., 11., 15-én Herceg Ferenc „Bizánc” című történeti színművét, augusztus 4., 5-én pedig bemutatják az első szegedi szabadtéri misztériumjátékot, a Fekete Máriát, amely a török-magyar világ egyik színes legendáját dolgozza fel. Az ünnepi játékok idejére bármely magyar határállomástól teljes vízummentesség birtokában július 30-tól augusztus 15-ig lehet átlépni a magyar határt és három napig lehet az ország területén tartózkodni, az útleveleket utólagosan Szegeden láttamozzák. A magyar határtól kezdve az összes vasúti és hajóvonalakon 50 százalékos kedvezményt biztosítottak. A Dóm-téren Európa legnagyobb szabadtéri nézőtere várja a látogatókat 7000 személyes tribünnel. Minden felvilágosítással a Szegedi Szabadtéri Játékok központi irodája szolgál. (Szeged, Eötvös u. 2. Telefon 29—92.)

Ha jobban forogna a pénz.

Ha nem heverne arra rá nem szoruló emberek zsebében a pénz, hanem jobban forogna, mennyi gondot tudna megszüntetni, erre egy találó esetet jegyezett fel a héten egyik újságolvasó.

Egy felvidéki városkában meglehetősen gyengén megy egy szálloda s egy reggel beállt egy jóöltözött hölgy sok utibőrdőnddel és lakást kér néhány hétre, mert pihenni szeretne ott.

A főpincér készséggel megmutatja a lakosztályt a hölgynek, akinek az nagyon megfelel és ad ezer korona foglalatot a panzióért, aztán kimegy a városkába körülnézni. A főpincér örömmel viszi a szállodatulajdonosnak az ezer koronát.

A szállodatulajdonos elszámolási viszonyban van a főpincérral és tartozik neki néhány ezer koronával, tehát így szól hozzá: — Kérem tartsa mindjárt meg az ezer koronát á kontó.

A főpincér megőrül a kapott pénznek és azonnal siet vele haza a feleségéhez, hogy vigye el ezt az ezer koronát a butorkereskedőnek, akinek még ezer koronával tartoznak.

A butorkereskedő meg van lepve a nemvárt ezer korona láttára, szívesen nyugtázza. Azonban alig megy el a főpincér felesége, eszébe jut, hogy ő még tartozik ezer koronával a mult negyed lakbérére és siet a háziurhoz, aki történetesen éppen a szálloda tulajdonosa is egy személyben és mosolyogva nyújtja át neki tartozását.

De megjelenik a városkába érkezett idegen hölgy és legnagyobb sajnálatára kijelenti, hogy ő bizony csalódott a városkában, nem felel meg neki, nem marad ott, meggondolta és kéri vissza az ezer korona foglalatot.

A szállodatulajdonos méltányolja a hölgy kérését és átnyújtja neki a butorostól kapott lakbért, az ezer koronát. A hölgy visszateszi az ezer koronát pénztárcájába és elutazik.

Egy jó óráig volt forgalomban egy darab ezres s ezalatt az idő alatt három emberen segített, könnyített s anélkül, hogy valaki is károsodott volna, visszakértül a régi helyére. Ime, ha jobban forogna a pénz!

(Ha volna belőle sok „forgásra” való, elsősorban. Szerk.)

SPORT.

A divíziós klubok anyagi válsága.

Néhány hét múlva ismét megindulnak a divíziós küzdelmek. Amíg az elmúlt években alig vártuk ezeknek a mérkőzéseknek megkezdését, az idén már alig mutatkozik érdeklődés. A klubvezetőknek még nagy fejtörést okoz a mult év anyagi likvidálása és máris újabb gondok tornyosulnak fejük felett. Nyugaton, mint keleten ugyanazok a nehézségek, ugyanazok a kétségbeejtő segélykiáltások hallatszanak. A napilapok már nyíltan hozzák a klubok helyzetének tarthatatlanságát. A nagy sportmultu FC Vrutky vezetősége azzal a gondolattal foglalkozik, hogy csapatát kivonja a divízióból. Vajjon milyen súlyos anyagi helyzetben lehet egy klub, ha már erre a komoly lépésre gondol. Nyugaton az ÉSE (Érsekújvár) egy izgalmas választmány ülés keretében foglalkozott az egyesület súlyos anyagi helyzetével. Nemcsak nagyobb deficittel zárult az elmúlt féléve, de megállapítást nyert az is, hogy az egyesület mecénásait igen jelentékeny összegű adósságok terhelik.

Igy az ÉSE és az FC Vrutky, de hol vannak a többi nyilvánosságra nem hozott deficitek és adósságok a többi divíziós kluboknál? Van-e egyáltalán divíziós klub Szlovenszkon és Kárpátalján, melynek adósságai és deficitjei ne volnának? A Pöstyéni SK azért került a divíziós tabella utolsó helyére, mert nem tudta idejében előteremteni a szükséges összegeket, hogy csapatát lényegesen megerősíthesse. Hasonló volt ez a VAS-nál és a losonci LAFC-nál is.

A klubok még arra is képtelenek voltak, hogy a divíziós pauszálakat, csapatok utiköltségeit és a folytonosan szaporodó bírságokat megfizethessék. Ezért állandóan napirenden voltak a játék és pálya felfüggesztések, amik természetesen még jobban elkedvetlenítették a nagy gondokkal küzdő vezetőket.

Ilyen szomorú anyagi mult után kell szembe nézni az 1937—38-as divíziós évnek. A csapatok sportszínvonalát megtartani kiadások csökkentésével? Ezt a problémát megoldani a mai rendszer mellett szinte lehetetlen.

Csak egy radikális elhatározás segíthetne, ha ugyanis a jövőben idegen és fizetett játékosok nélkül állnának ki a csapatok a küzdelmekre. Vagyis vissza kellene térni az amatőrizmushoz.

Ezzel nemcsak a régi erkölcsösebb sportszínvonalat lehetne elérni, de reménye lehet minden eladósodott klubnak arra, hogy adósságait még idejében likvidálhassa.

A divíziós klubok anyagi válságával akarva-nemakarva foglalkoznunk kell. Amikor a divíziókat bevezették, egy évi próbaidőről volt szó. Ma már elmúlt a harmadik esztendő is, anélkül, hogy a CsAF meghallgatta volna a klubok mai szomorú helyzetét. Mitagadás benne, ma Szlovenszkon és Kárpátalján divíziós klubokat fenntartani majdnem lehetetlen és nem lehet azon majd csodálkozni, hogyha a közel jövőben alig fog akadni komoly sportember, aki tisztséget vállaljon.

Ezt bevárni nem szabad és a CsAF feladata kell, hogy legyen ereje nemcsak az eladósodott és deficittel dolgozó klubok anyagi helyzetén segíteni, de futballsportunk hanyatlását is megakadályozni. (g.g.)

TENNISZ.

Tenniszverseny. A RPS csapata a mult vasárnap fogadta a Rozsnyói SC csapatát a Révay serlegmérkőzések során, mikor is az RPS nehéz küzdelem után 6:5 arányu győzelmet aratott.

FOOTBALL.

Sparta Vágbeszterce—Törekvés 2:1. (0:0). Bíró: Novák.

Törekvés: Gajarsky-Simon, Lőkös-Katz, Szlovencsák, Gyűrűk-Szmrekács, Eliás, Arvay, Molnár, Kerekes.

Szép időben, mérsékelt számú közönség előtt érdemtelenül szenvedett vereséget a Törekvés. A mérkőzés első félidőjében igen sokat támadott, sok holtbiztos gólhelyzetet tudott teremteni, azonban a csatárok gólképtelensége mellett ezuttal a szerencse is elpártolt a Törekvéstől s a vendégcsapat gól nélkül uszta meg a félidőt. A második félidőben mezőnyjáték után a Sparta védelmi hibából kimondott „potya” gólt ért el, ami természetesen feltűzte a csapatot s nyomasztó fölény eredményeképpen újabb góllal is terhelte a Törekvés hálóját. A Törekvés csak Kerekesnek Szmrekács beadásából elért góljával tudott az eredményen szépíteni.

A játék alacsony színvonalon mozgott s a Sparta kezdeményezéséből igen durva folyamatot nyert, ami nézőkben nagy visszatetszést keltett. Mindkét csapat játékosai sokszor kiméltlenül attakolták egymást, a bíró háta mögött verkedtek, szóval a játékot olyan utra terelték, amelynek semmi kapcsolata sincs a sporttal. A bíró kénytelen volt Yser Sparta és Eliás Törekvés játékosokat második félidő folyamán kiállítani.

A Törekvés csapatában újból a közvetlen védelem volt a csapat legmegbízhatóbb része, bár a gólokat a súlyos védelmi hibák eredményezték. A fedezetsor lelkesen, bár hibákkal küzdött. A csatársor a megszokott képet nyújtotta: sok szép támadás az ellenfél kapujára, azonban a gólkészség bosszantó hiánya miatt a gólok elmaradtak.

A Sparta csapatától lényegesen többet vártunk s nem csalódnunk, ha az előző héten itt járt tapolcsányi csapat játékát jóval a Sparta játéka fölé helyezzük. A tapolcsányi csapat fellépése is sokkal előnyösebb volt, mint a Spártáé.

Novák pozsonyi játékvezető bíraskodása egyes benyomást keltett: sok talpraesett ítélkezése mellett bizony voltak nem helytállóak is, amelyek mindkét csapatot hátrányba hozták.

Felelős szerkesztő: Rábely Károly.

Autótaxi-vállalat

RUDOLF Z. Rózsa-utca 6. sz. alatt.

Éjjeli csengő.

Telefon 83.

Allandó budapesti és külföldi járat.

Betegszállító-kocsi.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom az építész, építető és asztalos mester urakkal, hogy az

üveges munka árát leszállítottam:

I. rendű gépüveg tokméret m. KČ. 20-
II. rendű üveg ... m. KČ. 18-

A I-a firnisz-gittémért 2 évi jótállást vállalok.

HEIMLICH ZSIGMOND

üveg-, porcellán-kereskedő és modern képkéretező. Rim. Sobota, Masaryk-tér.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem Rimaszombat város és vidéke közönségét, hogy hosszú segédi gyakorlatom után önállósítottam magamat s Rimaszombatban

SZOBAFESTŐ és MÁZOLÓ

ipart folytatok. — Minden e szakmába vágó munkát a legutányosabb áron vállalok. — A n. é. közönség szíves pártfogását kérve

ÓRSI JÓZSEF
szobafestő és mázoló.

Rimaszombat, Pokorágyi-ucca 28.

Ingyen

nem, de 15 KČ. heti részletre

kaphat már fényképező-gépet a

BOKOR-drogériában.

Autotaxi-Neményi

4 és 6 személyes
kényelmes, modern
személyautók kül-
és belföldre.

Telefon 8.

Gömöri-utca.

Fényképészeti és kozmetikai cikkek

a legolcsóbban

VÁMOSSY G. és Tsa-nál
kapható. Masaryk-tér 2. sz.

Értesítem

a t. közönséget, hogy mindenféle tetőfedést, ugymint: pala, cserép, kátrányozás, papír-fedés és javításokat jutányos áron vállalok ugy helyben, mint vidéken.

Szíves pártfogást kér:

RÓZSA LAJOS

cserép- és palafedő mester.

Tópart-ucca 14. sz.

MANDEL E.

vizsgázott fogtechnikus.

Gömöri-utca 16. sz. az emeleten.

Dolgozik a LIEČEBNÝ FOND“
és magánbetegsegélyzők tagjainak is.

Négy-szobás összkomfortos

modernizált lakás

azonnalra, vagy október 1-re olcsó bérért KIADÓ.

Érdeklődni lehet Dr. Szalvendy Pálnál (telefon 33.).

Eladó ház.

Nagyhid ucca 15. számú kőház, mely áll 1 szoba, konyha, kamra, fűskamra, sertésól, villanyvilágítás bevezetve
ELADÓ.